

31980L0723

1980 7 29

EUROPOS BENDRIJŲ OFICIALUSIS LEIDINYS

L 195/35

KOMISIJOS DIREKTYVA
1980 m. birželio 25 d.
dėl finansinių santykių tarp valstybių narių ir valstybės įmonių skaidrumo
(80/723/EEB)

EUROPOS BENDRIJŲ KOMISIJA,

atsižvelgdama į Europos ekonominės bendrijos steigimo sutartį, ypač į jos 90 straipsnio 3 dalį,

kadangi valstybės įmonės vaidina svarbų vaidmenį valstybių narių nacionalinėje ekonomikoje;

kadangi Sutartis jokiu būdu nepažeidžia nuosavybės teisės sistemą reglamentuojančių taisyklių ir todėl privačioms bei valstybės įmonėms būtina užtikrinti vienodas sąlygas;

kadangi Sutartis įpareigoja Komisiją užtikrinti, kad valstybės narės valstybės arba privačioms įmonėms neteiktų bendrosios rinkos principams prieštaraujančios pagalbos;

kadangi vis dėlto sudėtingi finansiniai santykiai tarp nacionalinės valdžios institucijų ir valstybės įmonių gali trukdyti vykdyti šį įpareigojimą;

kadangi Sutartyje numatytas pagalbos taisyklės deramai bei veiksmingai taikyti ir valstybės, ir privačioms įmonėms bus galima tik užtikrinus minėtųjų finansinių santykių skaidrumą;

kadangi toks finansinių santykių skaidrumas valstybės įmonių atžvilgiu įgalina aiškiai atskirti valstybės kaip valdžios institucijos vaidmenį nuo valstybės kaip savininkės vaidmens;

kadangi 90 straipsnio 1 dalyje valstybėms narėms yra numatyti tam tikri su valstybės įmonėmis susiję įpareigojimai; kadangi

90 straipsnio 3 dalis reikalauja, kad Komisija užtikrintų šių įpareigojimų vykdymą, ir numato jai šiam tikslui reikalingas priemones; kadangi tam turi būti nustatytos skaidrumą garantuojančios sąlygos;

kadangi reikėtų paaiškinti, ką reiškia sąvokos „valdžios institucijos“ ir „valstybės įmonės“;

kadangi valdžios institucijos gali daryti lemiamą įtaką valstybės įmonėms ne tik dėl to, kad yra jų savininkės arba turi didžiąją kapitalo dalį, bet ir dėl įgaliojimų, kuriuos pagal įmonės veiklą reglamentuojančias taisykles arba akcijų paskirstymo būdą minėtosios valdžios institucijos turi įmonių valdymo arba priežiūros struktūrose;

kadangi viešosios lėšos valstybės įmonėms gali būti teikiamos tiesiogiai arba netiesiogiai; kadangi skaidrumą būtina užtikrinti nepriklausomai nuo viešųjų lėšų teikimo būdo; kadangi taip pat gali prireikti užtikrinti, kad būtų pateikiama atitinkama informacija apie tokio viešųjų lėšų teikimo priežastis ir faktinį jų panaudojimą;

kadangi valstybės narės per savo valstybės įmones gali siekti nekomercinių tikslų; kadangi kai kuriais atvejais finansines prievoles, kurias valstybės įmonės prisiima siekdamos minėtųjų tikslų, kompensuoja valstybė; kadangi taip pat reikėtų užtikrinti tokio kompensavimo skaidrumą;

kadangi tam tikroms įmonėms ši direktyva neturėtų būti taikoma dėl jų veiklos pobūdžio arba apyvartos dydžio; kadangi tai taikoma tam tikrai veiklai, kuri nepriklauso konkurencijos sričiai arba kuriai jau taikomos specialios reikiamą skaidrumą užtikrinančios Bendrijos priemonės, valstybės įmonėms, priklausančioms tiems veiklos sektoriams, dėl kurių turėtų būti priimta aiški nuostata, bei toms įmonėms, kurių veiklos nuostatos nepateisina administracinės pareigos užtikrinti skaidrumą;

kadangi ši direktyva nepažeidžia kitų Sutarties nuostatų, ypač 90 straipsnio 2 dalies, bei 93 ir 223 straipsnių;

kadangi minėtosios įmonės konkuruoja su kitomis įmonėmis, gaunamai informacijai turėtų būti taikomas profesinės paslapties reikalavimas;

kadangi šią direktyvą būtina taikyti glaudžiai bendradarbiaujant su valstybėmis narėmis ir prareikus peržiūrėti atsižvelgiant į įgytą patirtį,

PRIĖMĖ ŠIĄ DIREKTYVĄ:

1 straipsnis

Valstybės narės pagal šią direktyvą užtikrina finansinių santykių tarp valdžios institucijų ir valstybės įmonių skaidrumą, kad būtų gerai žinoma apie:

- viešąsias lėšas, kurias valdžios institucijos tiesiogiai skiria atitinkamoms valstybės įmonėms;
- viešąsias lėšas, kurias valdžios institucijos skiria per valstybės įmonių tarpininkus arba finansų įstaigas;
- faktinį šių viešųjų lėšų panaudojimą.

2 straipsnis

Šioje direktyvoje:

— „valdžios institucijos“ — tai:

valstybės ir regiono arba vietos valdžios institucijos,

— „valstybės įmonės“ — tai:

bet kuri įmonė, kuriai valdžios institucijos tiesiogiai ar netiesiogiai gali daryti lemiamą įtaką dėl to, kad yra jos savininkės, dėl finansinio dalyvavimo įmonėje arba dėl to, kad tai numato įmonių veiklą reglamentuojančios taisyklės.

Preziumuojama, kad dominuojanti valdžios institucijų įtaka yra tada, kai minėtosios institucijos tiesiogiai arba netiesiogiai įmonėje:

- turi didžiąją įmonės pasirašyto kapitalo dalį arba
- kontroliuoja didžiąją dalį su įmonės išleistomis akcijomis susijusių balsų; arba
- gali paskirti daugiau kaip pusę įmonės administracijos, valdymo arba priežiūros organo narių.

3 straipsnis

1 straipsnyje minimas skaidrumo reikalavimas visų pirma taikomas tokiose finansinių santykių tarp valdžios institucijų ir valstybės įmonių srityse:

- veiklos nuostolių kompensavimui;
- kapitalo atsargoms;
- negrąžinamoms subsidijoms arba lengvatinėms paskoloms;
- finansinėms lengvatoms teikti atsisakant pelno arba išieškant priklausančias sumas;
- įprastų įplaukų už panaudotas viešąsias lėšas atsisakymui;
- valdžios institucijų nustatytoms piniginėms prievolėms kompensuoti.

4 straipsnis

Ši direktyva netaikoma finansiniams santykiams tarp valdžios institucijų ir:

- valstybės įmonių, kai jie siejasi su paslaugomis, kurių teikimas negali turėti pakankamai didelės įtakos prekybai tarp valstybių narių;
- valstybės įmonių, kai jie siejasi su veikla, vykdoma bet kurioje iš žemiau išvardytų sričių:
 - vandens ir energetikos srityje, branduolinės energetikos atveju įskaitant urano gamybą ir sodrinimą, pakartotinių radioaktyvaus kuro perdirbimą ir plutonio turinčių medžiagų paruošimą,
 - pašto ir telekomunikacijų,
 - transporto;
- valstybinių kredito įstaigų;
- valstybės įmonių, kurių apyvarta be mokesčių dvejus finansinius metus iki 1 straipsnyje nurodytų lėšų skyrimo arba panaudojimo nesiekė 40 milijonų eurių.

5 straipsnis

1. Valstybės narės užtikrina, kad Komisija informacija apie 1 straipsnyje minimus finansinius santykius gali naudotis penkerius metus po pabaigos finansinių metų, kuriais atitinkamoms

valstybės įmonėms buvo skirtos viešosios lėšos. Tačiau, jeigu tos pačios lėšos yra naudojamos vėlesniais finansiniais metais, penkerių metų terminas prasideda nuo tų finansinių metų pabaigos.

2. Valstybės narės pateikia Komisijai 1 dalyje nurodytą informaciją kartu ir reikiamą aiškinamojo pobūdžio informaciją, ypač susijusių su siekiamais tikslais, jeigu Komisija mano, kad tokia informacija yra būtina reikalinga.

6 straipsnis

1. Komisija neatskleidžia pagal 5 straipsnio 2 dalį jai pateiktos informacijos, kuriai taikomas profesinės paslapties reikalavimas.

2. 1 dalis nedraudžia skelbti bendros informacijos arba apžvalgų, jeigu jose nėra duomenų, susijusių su konkrečiomis valstybės įmonėmis, kurioms taikoma ši direktyva.

7 straipsnis

Komisija reguliariai praneša valstybėms narėms apie šios direktyvos taikymo rezultatus.

8 straipsnis

Valstybės narės iki 1981 m. gruodžio 31 d. imasi būtinų priemonių, kad įgyvendintų šią direktyvą. Apie tai jos praneša Komisijai.

9 straipsnis

Ši direktyva skirta valstybėms narėms.

Priimta Briuselyje, 1980 m. birželio 25 d.

Komisijos vardu

Raymond VOUEL

Komisijos narys